

MIEJSCA PAMIĘCI

Będzin – Wzgórze Zamkowe Park przy zamku

SZLAK PRZYRODNICZO-EDUKACYJNY BUK POSPOLITY

BUK POSPOLITY

Fagus sylvatica L.
Rodzina: Fagaceae (bukowate)

Budowa liścia: eliptyczne, długości 4-10 cm, z wierzchu ciemnozielone i błyszczące, od spodu jaśniejsze i matowe, za miód obustronnie owłosione, starsze z włoskami wzdłuż głównego nerwu tylko od spodu; brzegi odległe, falisto ząbkowane.

Budowa kwiatu: rozdzielnopłciowe, wiatropylne, męskie, zebrane w główki zwisające na długich nibyszypułkach; żeńskie drobne, sterzące, zwykle po 2 na wspólnej osi, otoczone okrywą; (V); Owoce: trójkanciaste orzeszki-gowide po 2, w zdrewniałej okrywie owocowej pokrytej sztylistymi wyrostkami, jadalne, pojawiają się licznie co 5-10 lat; (X);

Wymagania: duże wymagania; gleby żyzne i świeże, gliniaste lub gliniasto-piaszczyste, wapienne; lubi wilgotne powietrze; wrażliwy na wiosenne przymrozki, suszę i wahania poziomu wód gruntowych;

Stanowisko: słoneczne do cienistego; w młodości bardzo cienioznośny;

Właściwości: roślina jednopienna; liście jesienią przebarwiają się na żółto, pomarańczowo i brązowo; kora gładka, szara i cienka; korona gęsta, szeroka i kopułasta; system korzeniowy żyje w symbiozie z grzybami;

Znaczenie: gatunek lasotwórczy; owoce są ważnym pożywieniem dla ptaków i ssaków; opadające liście tworzą grubą warstwę próchniczą; powoduje silne zacienienie; odporny na działanie silnych wiatrów; duża masa liści produkuje znaczne ilości tlenku;

Zastosowanie: parki, zieleń przydrożna, zadrzewienia krajobrazowe; żywopłoty i szpalery;

Występowanie: w Polsce zachodniej i południowej jest gatunkiem lasotwórczym, tworzy buczyny (Fagetum); w Polsce osiąga wschodnią granicę zasięgu; Europa zachodnia, środkowa i południowa;

Parametry: drzewo do 30 m wysokości;

Ciekawostki:

- drewno twarde, ciężkie i kłupliwe, cenione w bednarstwie, snycerstwie i lókarstwie, wykorzystywane do produkcji mebli, parkietów i instrumentów muzycznych, stosowane również w przemyśle chemicznym wytwarza się z niego papier, ocet drzewny, węgiel drzewny i olej smolowy, dzięki dużej gęstości doskonale na opał;
- kora i liście służyły niegdyś do garbowania skór;
- roślina lecznicza, z kory sporządzano dawny lek przeciwdziałający gorączce;
- orzeszkami tuczono dawniej świnię, są jadalne także dla człowieka. Smak pośredni między słonecznikiem, a dynią, można je prażyć jak kasztany. Zawiera dużo tłuszczów i białek się z nich doskonale olej spożywczy.

WWW.BEDZIN.PL

zdjęcia: Jan Nitecki

[POWRÓT DO STRONY GŁÓWNEJ IKONOGRAFII](#)